

Pedagoginen toimintasuunnitelma 2024-2025

Huiske

Pedagoginen toimintasuunnitelma

- Päiväkodin pedagogisessa toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten Pilkkeen varhaiskasvatuksen päälinjat näkyvät arjessa.
- Suunnitelma tehdään johtajan ja henkilöstön yhteistyönä.
- Päiväkodin mahdollinen painotteisuus huomioidaan eri osa-alueilla.
- Toimintasuunnitelmaa arvioidaan vähintään puolivuositain arviointityökalun avulla,
- Suunnitelma jaetaan tiedoksi vanhemmille Daisyn ilmoitustaululle sekä Teamsiin oman yksikön suljettuun kanavaan.
- Suunnitelma on pedagoginen työkalu, joka ohjaa toimintaa koko toimintakauden ajan.

Pilkkeen varhaiskasvatus valtakunnallisessa viitekehyksessä

- Pilke-päiväkotien varhaiskasvatustoiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin, valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan.
- Tämän lisäksi Pilke-päiväkodeilla on käytössään varhaiskasvatussuunnitelmia täydentävä varhaiskasvatuksen käsikirja, jossa on tiivistetysti avattu Pilkkeen varhaiskasvatusta.

Pilkkeen arvot

Lempeä & leikkisä

Teemme työtämme koko sydämellä ja sen tuntevat niin lapset, vanhemmat kuin kollegatkin. Suhtaudumme jokaiseen tilanteeseen lempeydellä ja luomme olemuksellamme turvallisen, kutsuvan tunnelman.

Pidämme hauskaa, löydämme ilon aiheita pienistäkin jutuista ja nauramme yhdessä. Meillä on pilkettä silmäkulmassa, sillä tiedämme, että leikki tekee hyvää ihan kaikille.

Uteltias & määrätietoinen

Me olemme elinikäisiä oppijoita. Rakennamme asiantuntijoillemme verkostoa, josta jokainen voi saada tukea ja inspiraatiota työhönsä.

Seuraamme aktiivisesti maailman kehitystä ja vastaamme siihen. Uskallamme unelmoida suuresti ja asettaa itsellemme kunnianhimoisia tavoitteita.

Kannustava & sitoutunut

Menemme tavoitteita kohti yhdessä, etsimme ratkaisuja ja tuemme toistemme vahvuuksia. Annamme toisillemme tilaa kasvaa.

Teemme työtämme koko sydämellä. Kehitämme varhaiskasvatusta ja omia toimintatapojamme jatkuvasti – olemme alamme edelläkävijöitä.

Pilke-päiväkotien oppimiskäsitys

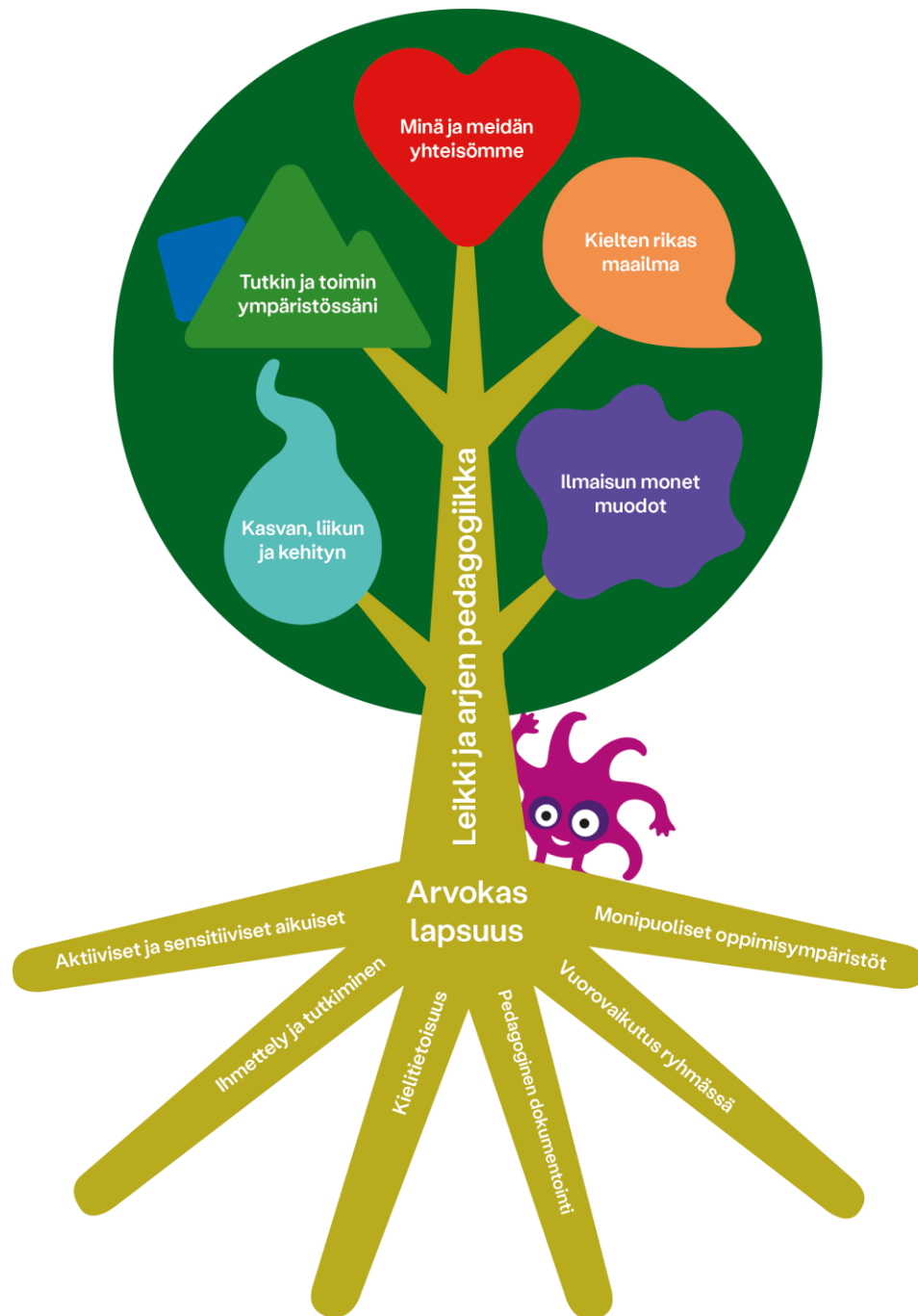
Pilke päiväkodeissa lapsi nähdään aktiivisena tiedon rakentaja, joka valikoi ja tulkitsee saadun informaation itse. Lapsen aktiivinen osallisuus on oleellisen tärkeä osa oppimisprosessia. Oppiminen rakentuu prosessina ja vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa.

Oppiminen on lapsen oman toiminnan tulosta. Lapsi jäsentää uutta informaatiota aikaisempiin kokemuksiinsa, tietoonsa ja näkemyksiinsä. Opittava aines tulee liittää lapsen omaan kokemusmaailmaan ja lasta kiinnostaviin asioihin.

Oppiakseen lapsella on oltava turvallinen, hyvä olo ja iloinen mieli. Laadukkaat vuorovaikutussuhteet ja myönteiset tunnekokemukset luovat lapselle mahdollisuuden toimia hänelle ominaisella tavalla. Luontaisesti lapsi on utelias, luova ja aktiivinen, joka jäsentää ympäröivää maailmaansa leikin kautta.

Myönteinen palaute pitää yllä oppimismotivaatiota ja lapsen kuvaa itsestään oppijana. Oppimisen tulee olla hauskaa ja herättää lapsessa halu oppia lisää. Lapset ovat aktiivisesti mukana oppimisprosessissa alusta lähtien ja muokkaavat sitä omalla toiminnallaan sekä ajatuksillaan.

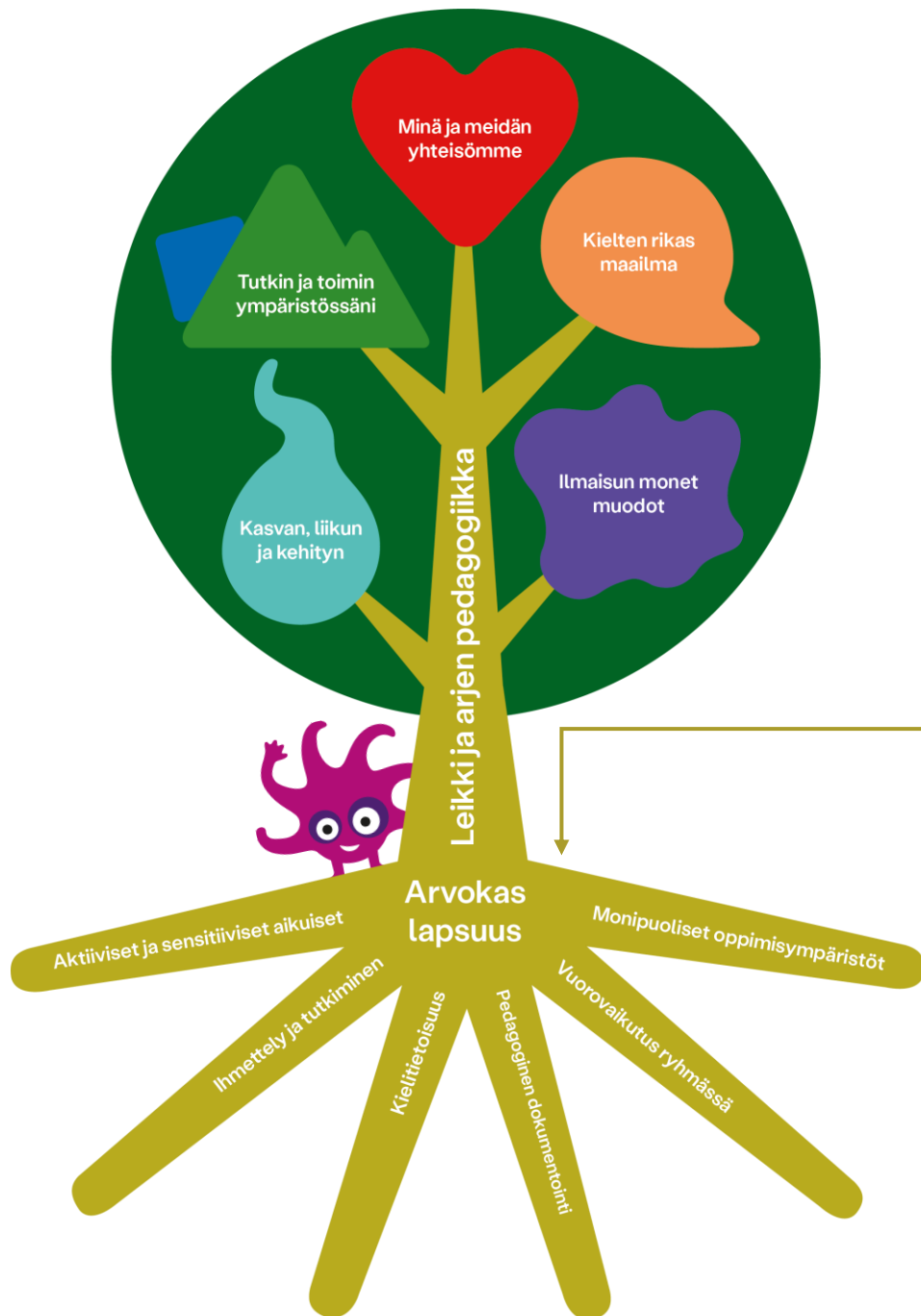

Oppimisen puu antaa puitteet ja näyttää suuntaviivat työllemme

Arvokas lapsuus ja Leikki ja arjen pedagogiikka muodostavat toimintamme rungon.

Oppimisen puun lehdissä ovat **oppimisen alueet**.

Puun juurista muodostuu **Pilkkeen varhaiskasvatuksen päälinjat**. Juuret kuvaavat niitä menetelmiä ja strategioita, joilla kuljemme kohti lapsen hyvää ja onnistunutta päivää. Juurien avulla selitämme työmme tärkeitä lähtökohtia.

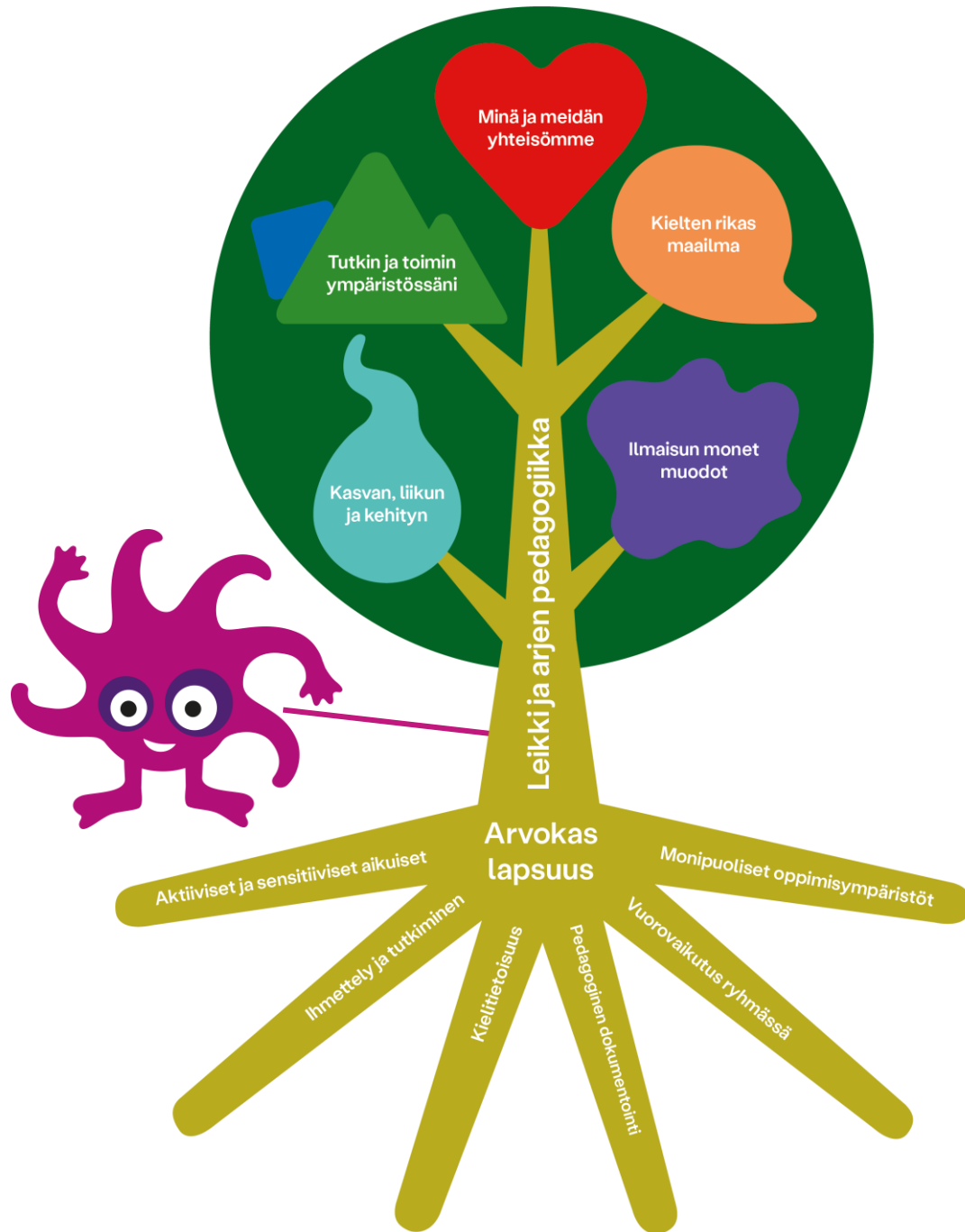
Arvokas lapsuus

Päiväkoti vahvistaa ja suojelee lapsuutta ja sen ainutlaatuista arvoa. Lapsi nähdään omana itsenään ja häntä kunnioitetaan sellaisenaan kun hän on. Päiväkoti luo osaltaan hyvän elämän perustaa ja valmistaa lasta osallistuvaksi jäseneksi yhteiskuntaan.

Lapsen osallisuudella varhaiskasvatuksessa tarkoitetaan lapsen mahdollisuutta tulla kuulluksi ja osallistua päätöksentekoon asioissa, jotka vaikuttavat hänen elämäänsä ja hyvinvointiinsa.

Lapsi saa kokemuksen kykyjensä riittävydestä, roolinsa merkityksellisyydestä ja vastuun saamisesta yhteisössä. Käytännössä tämä tarkoittaa lapsen ja huoltajien mukaan ottamista niin varhaiskasvatussuunnitelmamprosessiin kuin arjen toimintoihinkin.

Lapsuuden merkityksen ymmärtäminen sekä tietämys lasten kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta ovat pedagogisen toiminnan perustaa. Yhtä tärkeää on tuntea jokainen lapsi ja ottaa huomioon hänen yksilöllinen kehityksensä. Lapsen tunteminen edellyttää mahdollisimman pysyviä vuorovaikutussuhteita henkilöstön ja lasten välillä. (Vasu 2022)

Leikki ja arjen pedagogiikka

Suurin osa alle kouluikäisen lapsen oppimisesta tapahtuu leikin ja arkitointojen aikana. Arjen eri tilanteissa ja leikissä henkilöstö kohtaa lapsen yksilönä ja aktivoi häntä kannustaen tutkimaan ja toimimaan luovasti vaihtuvissa oppimisympäristöissä. Leikki ja oppiminen on kokonaisuus, sillä ne johtavat usein toinen toiseensa. Leikillinen oppiminen yhdistää vapaan leikin sekä ohjatun toiminnan, joka vaihtelee päivän aikana.

Leikkiin kannustavassa toimintakulttuurissa tunnustetaan leikin merkitys lapsen hyvinvoinnille ja oppimiselle. Henkilöstö tunnistaa leikkiä rajoittavia tekijöitä ja kehittää leikkiä edistäviä toimintatapoja ja oppimisympäristöjä. Lasten leikkialoitteille, kokeiluille ja elämyksille annetaan tilaa, aikaa ja leikkirauhaa. (Vasu 2022)

Arjen tilanteita hyödynnetään oppimisessa. Tässä tärkeitä hetkiä ovat esim. pukemistilanteet, ruokailut jne. Henkilöstön tulee olla herkkä tarttumaan oppimisen hetkiin juuri näissä tilanteissa. Erilliset toimintatuokiot täydentävät arjen oppimisen tilanteita.

Pienryhmätoiminnassa lapset jakautuvat pienempiin pedagogisiin perusteiden määriteltyihin ryhmiin. Pienryhmät mahdollistavat lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteellisen tukemisen arjen eri tilanteissa. Samalla toteutuu lapsen yksilöllinen kohtaaminen ja huomioiminen sekä laadukas vuorovaikutus. Pienryhmät mahdollistavat laadukkaat oppimiskokemukset, koska toiminta rauhoittuu ja selkiytyy.

Näin toteutamme päiväkodissamme:

- Havainnoimme lapsia koko päiväkotipäivän ajan. Olemme tietoisia lasten välisistä sosiaalisista suhteista, lasten vahvuuksista ja mielenkiinnon kohteista. Myös lasten omat toiveet ja mahdolliset tuen tarpeet tulevat nähdyiksi ja huomioituiksi.
- Otamme lapset mukaan toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin esimerkiksi järjestämällä lasten kokouksia ja äänestyksiä. Annamme lapsille mahdollisuuksia tehdä omaa elämäänsä koskevia päätöksiä joka päivä.
- Otamme huomioon lasten toiveet leikeissä ja leikimme lasten mukana. Kasvattajan osallistuminen sitouttaa lapsia leikkiin, ja auttaa lasten vuorovaikutustaitoja kehittymään.
- Ns. vapaassa leikissä kasvattaja innostaa ja rikastaa leikkiä, ei toimi ohjaajana tai määrääjänä. Lasten ristiriitatilanteissa kasvattaja auttaa selvittämään tilannetta neuvottelemalla lapsia kuunnellen.
- Järjestämme monipuolisia liikkumismahdollisuuksia; pihaleikit, satu- ja musiikkiliikunta, sisäliikunta, liikkuminen metsässä ym. Säännöllistä ja ohjattua liikuntaa sekä sisällä että ulkona. Me kasvattajat olemme sekä esimerkkejä että liikkumista sallivia. Vältämme turhia kieltoja kuitenkin turvallisuudesta huolehtien.

Aktiiviset ja sensitiiviset aikuiset

Aktiiviset aikuiset ovat vuorovaikutuksessa lasten kanssa.

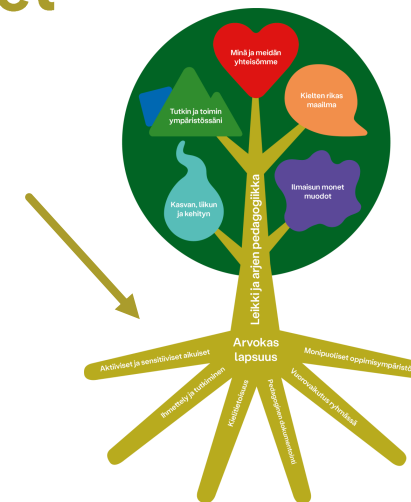
Leikilliseen oppimiseen kuuluu monenlaisia oppimistoimintoja ja leikkejä, joissa aikuisen rooli vaihtuu päivän aikana.

Lasten tulee olla aktiivisia osallistujia, ei vain passiivisia vastaanottajia. Tämä edellyttää hyvää vuorovaikutusta lapsen ja aikuisen välillä sekä lapsen aktiivista osallistumista.

Aikuisen tehtävänä on luoda leikille tila ja edellytykset, kehottaa leikkiin, tukea ja ohjata lapsia leikin aikana, osallistua leikkiin ja havainnoida lasten leikkimistä.

Aikuiset työskentelevät tehdäkseen arjesta rikasta, jännittävää ja tarjoavat lapselle runsaasti mahdollisuuksia oppia ja onnistua.

Nykyään lapsi nähdään selkeästi yksilönä, jolla on oma ääni, joka on luonnostaan utelias ja jolla on omia kokemuksia ja ajatuksia. Lapsi ei ole passiivinen vastaanottaja, joka täytetään tiedolla. Lapset oppivat vuorovaikutuksessa aikuisten kanssa, kun tutkimme ja leikimme yhdessä uutta tietoa hankkien.

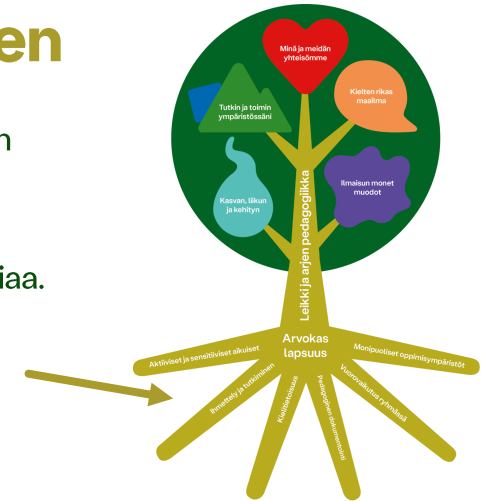
Näin toteutamme päiväkodissamme:

- Oppimisen lähtökohtana on uteliaisuus, halu saada uutta tietoa. Lapsilla on loputtomasti kysymyksiä, joihin me kasvattajat voimme tarttua ja lähteä yhdessä lasten kanssa etsimään tietoa. Emme anna valmiita vastauksia, vaan oppimisesta tulee silloin hauskaa, kun teemme sitä yhdessä.
- Kun mielenkiintoisista asioista kasvaa teemoja, kasvattajat voivat auttaa tiedon saannissa ja yhdistää teemaan laaja-alaisen oppimisen alueita. Projektit kasvavat ja tehostavat lasten oppimista, mutta niistä täytyy myös osata päästää irti, kun niiden aika on ohi. Silloin voidaan antaa tilaa uudelle kysymykselle.
- Ei ole myöskään välttämätöntä, että kaikki ryhmän lapset työskentelevät saman projektin parissa, vaan heillä voi olla jotain muuta meneillään.
- Projektit kestävät joskus vain päivän, ne saattavat nousta spontaanisti aamulla, niitä työstetään päivä ja iltapäivällä on jo valmista.
- Ihmettelyä ja tutkimista tapahtuu kokopäiväpedagogiikan mukaisesti kaikkialla, niin sisällä kuin ulkona, esimerkiksi metsäretkillä ja muualla lähiympäristössä.

Ihmettely ja tutkiminen

Ihmettely ja tutkiminen muodostavat hyvän perustan kehitykselle, oppimiselle ja onnellisuudelle. Lasten luonnollinen uteliaisuus tekee heistä pieniä tiedeneroja, jotka saattavat opettaa meille montakin asiaa.

Kun lapset ihmettelevät ja tutkivat, he oppivat oppimisen taitoja. Lapset ovat innokkaita ottamaan selvää kaikesta. Pienimmätkin löydöt tuovat suurta iloa.

Lasten ajattelu ja oppiminen kehittyvät monipuolisten ja merkityksellisten kokemusten avulla. Ihmettelyle, oivaltamiselle sekä oppimisen ilolle tulee olla tilaa. Lasten ihmettelyle annetaan tilaa. (Vasu 2022)

Voimme tukea lapsia heidän tutkimusmatkallaan osoittaen innostusta, joka tarttuu lapsiinkin, ja siten tukea heitä matkalla kohti uusia saavutuksia ja ymmärrystä.

Näin toteutamme päiväkodissamme:

Tuemme lasten kielellisen identiteetin kehittymistä, vahvistamme heidän rooliaan aktiivisina toimijoina kielen oppimis- ja käyttötilanteissa.

Meillä on myös valmiudet käyttää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiokeinoja mm.kuvatuki.

Käytämme monipuolista ja rikasta kieltä ja sanoitamme lapsille asioita, tilanteita ja tunteita huomioiden lasten ikä- ja kehitystason.

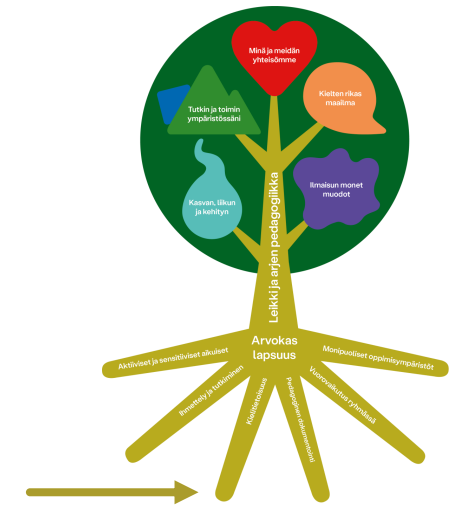
Luemme satuja, runoja ja loruja ja laulamme lauluja monipuolisesti.

Teemme monikielisyttä näkyväksi huomioimalla erilaisia maita ja kulttuureja. Toivotamme esimerkiksi hyvää huomenta eri kielillä ja laulamme syntymäpäivälaulun useammalla kielellä.

Kielitietoisuus

Tee kielen oppimisesta hauskaa!

Käsitteiden ja sanojen aktiivinen käyttö luo vahvan perustan rikkaalle sanavarastolle. Se on elintärkeää kielen kehitykselle.

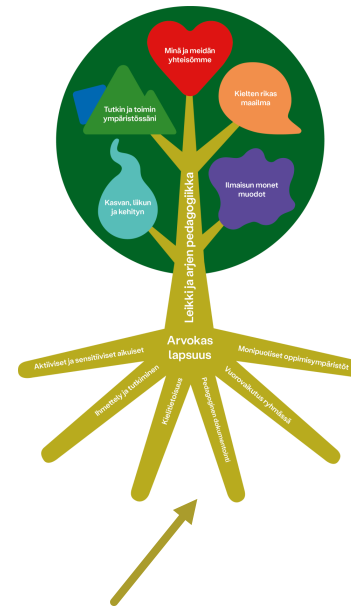

Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Monikielisyyden näkyväksi tekeminen tukee lasten kehitystä kulttuurisesti moninaisessa maailmassa.

Henkilöstön tulee tiedostaa, että he ovat lapsille kielellisiä malleja, ja kiinnittää huomiota omaan kielenkäyttöön. Henkilöstö rohkaisee lapsia käyttämään kieltä monipuolisesti. Lasten kielelliset lähtökohdat huomioidaan, ja heille annetaan aikaa ja mahdollisuuksia vaihteleviin kielenkäytön tilanteisiin. (Vasu 2022)

Pedagoginen dokumentointi

Pedagoginen dokumentointi on varhaiskasvatuksen suunnittelun, toteuttamisen, arvioimisen ja kehittämisen keskeinen työmenetelmä. Se on jatkuva prosessi, jossa havainnot, dokumentit ja niiden vuorovaikutuksellinen tulkinta muodostavat ymmärrystä pedagogisesta toiminnasta. Pedagogisen dokumentoinnin avulla saadaan tietoa lasten elämästä, kehityksestä, ajattelusta, mielenkiinnon kohteista. (Vasu 2022)

Monipuolisin ja konkreettisin tavoin kerätään tietoa lasten oppimisesta, tarpeista sekä lapsiryhmän toiminnasta.

Henkilöstön ja lasten havaintojen ja lasten tekemien dokumenttien esimerkiksi valokuvien ja piirrosten avulla suunnitellaan ja kehitetään toiminnan sisältöjä.

Pedagogisen dokumentoinnin tukena käytetään esimerkiksi tabletteja. Pedagogisella dokumentoinnilla tehdään näkyväksi mitä on tehty, miksi ja mitä oppimisen tavoitteita on saavutettu.

Tuen tarpeen arvioinnissa ja kehittämisessä tarvitaan pedagogista dokumentointia. Pedagoginen dokumentointi on usein myös lähtölaukaus projekteille.

Näin toteutamme päiväkodissamme:

- Pedagogisen dokumentoinnin avulla opimme tuntemaan paremmin jokaista lasta. Havainnoimme lapsia päivittäin, ja lisäksi keskustelemme, haastattelemme, pidämme lastenkokouksia ja valokuvaamme. Olemme mm. Koonneet ryhmätilan seinälle valokuvanäyttely edellisen jakson toiminnasta.
- Projektityöskentely auttaa myös pedagogisessa dokumentoinnissa, projektin eri vaiheiden kuvaaminen ja lasten oppimisen havainnointi.
- Pedagogisen dokumentoinnin ansiosta lasten oppiminen ja mielipiteet tulevat paremmin esille. Lasten oppimista dokumentoidaan piirroksin, sanallisesti kuvaten ja valokuvin.
- Jokaisen jakson(liikunnan vuosikello) jälkeen huoltajille lähetetään kirje Daisyyn.

Näin toteutamme päiväkodissamme:

- Olemme läsnä jokaiselle lapselle, tarjoamme syliä, läheisyyttä ja pysyvyyttä. Omalla esimerkillä luomme hyväksyvän, positiivisen ja kiireettömän kasvuympäristön. Kunnioitamme jokaisen lapsen mielipidettä ja oikeutta olla juuri sellainen kuin on.

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on osa laadukasta vuorovaikutusta. Yhteistyö huoltajien kanssa on keskeistä lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukemisessa. Kasvattaja ja huoltajat toimivat yhdessä, lapsen hyvinvointi ja kehitys vahvistuvat, ja arjen haasteisiin löytyy helpommin toimivia ratkaisuja.

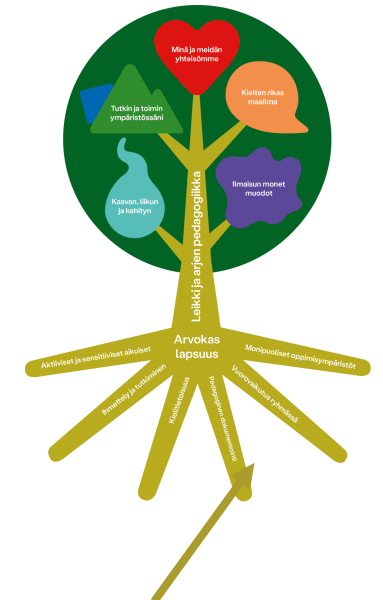
- Lapsella on oikeus valita omat ystävänsä ja saada opetusta, kasvatusta ja hoitoa ryhmän jokaiselta kasvattajalta.
- Harjoittelemme kaveritaitoja monipuolisesti kaikkien kanssa, apuna käytämme mm. leikkipari-arvontaa ja leikinvalintataulua.
- Huiskeessa on tärkeää, että jokainen lapsi ja aikuinen kokee olevansa hyväksytty sellaisena kuin on. Aamuisin jokainen toivotetaan tervetulleeksi.
- Jokaisella on oikeus päästä syliin.
- Aikuinen viestittää myös sanattomasti hyväksyntää ja lämpöä.
- Koko henkilöstö ottaa vastuun positiivisesta ilmapiiristä.
- Nähdään hyvä kaikissa ihmisissä.

Vuorovaikutus ryhmässä

Laadukas vuorovaikutus on aitoa ja aktiivista läsnäoloa, herkkyyttä lapsen tunteille ja ajatuksille.

Laadukas vuorovaikutus myös mahdollistaa turvallisen vuorovaikutuksen lapsen, henkilöstön ja huoltajien välille.

Positiivinen ja kannustava henkilöstö tukee lapsen myötätunnon, innostuneisuuden ja osallisuuden kehittymistä. Luottamuksellinen ja avoin ilmapiiri luo edellytykset yhteisön hyvinvoinnille ja lapsen oppimiselle.

Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatus ja opetustilanteita, joissa opitaan esimerkiksi vuorovaikutustaitoja, itsestä huolehtimisen taitoja, ajan hallintaa sekä o maksutaan hyviä tottumuksia. (Vasu 2022)

Näin toteutamme päiväkodissamme:

- Huiskeen oppimisympäristöt on suunniteltu siten, että ne edistävät lasten kasvua ja kehitystä, lasten kiinnostuksen kohteet huomioiden. Suunnittelussa ja materiaalien hankinnoissa huomioimme lasten erilaiset tarpeet ja kysymme myös lasten mielipiteitä.
- Oppimisympäristöjä mukautetaan ja suunnitellaan yhdessä lasten kanssa, ja ne myös joustavat leikin mukana. Siten on mahdollista ottaa palikoita autoleikkiin tai ottaa lääkrileikistä tarvikkeita kauppaleikkiin.
- Hyödynnämme oppimisen eri keinoja: liikunta, sadut ja lorut, musiikki ja kädentaidot.
- Liikuntavälineet ovat lasten saatavilla ja liikumme ja pelaamme aktiivisesti lasten kanssa joka päivä.
- Oppimisympäristöihin kuuluvat kiinteästi myös päiväkodin piha ja lähiympäristö. Ulkona oppiminen varhaiskasvatuksessa antaa lapsille mahdollisuuden tutkia ja oppia luonnollisessa ympäristössä, jossa he voivat käyttää kaikkia aistejaan ja liikkua vapaasti. Ulkoilussa korostuvat moniaistinen oppiminen, leikin kautta oppiminen ja ympäristön havainnointi.
- Oppimisympäristöt muuttuvat toimintavuoden aikana lasten mielenkiinnon kohteiden ja projektien mukaan.

Monipuoliset oppimisympäristöt

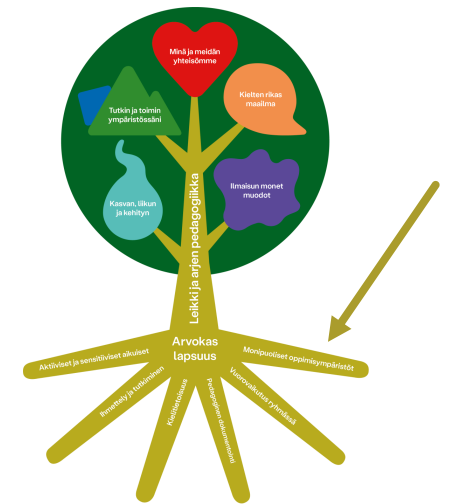
Oppimisympäristö on pedagogisin perustein muovautuva, joustava ja yhteisöllinen, jossa lapset liikkuvat ja toimivat pienryhmissä.

Esimerkiksi musiikki- ja liikuntatila, ateljee kädentaidoille, lapsilähtöisesti muuntuvat leikkitilat ja ruokailu ruokasalissa porrastetusti.

Ympäristöä kehitetään lapsen kasvun ja oppimisen tavoitteiden suuntaisesti.

Oppimisympäristössä lapsi on aktiivinen toimija, joka otetaan mukaan oppimisympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen.

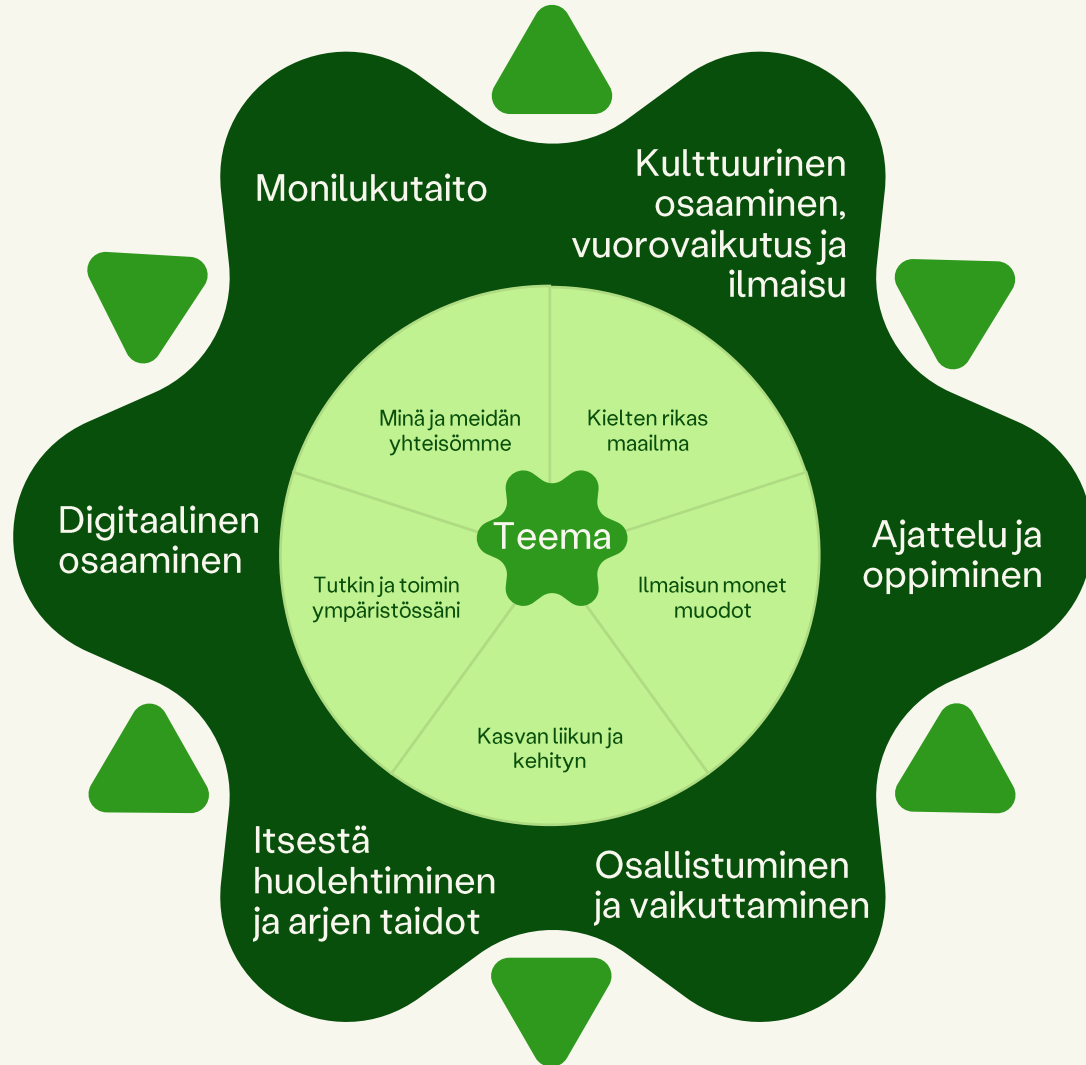
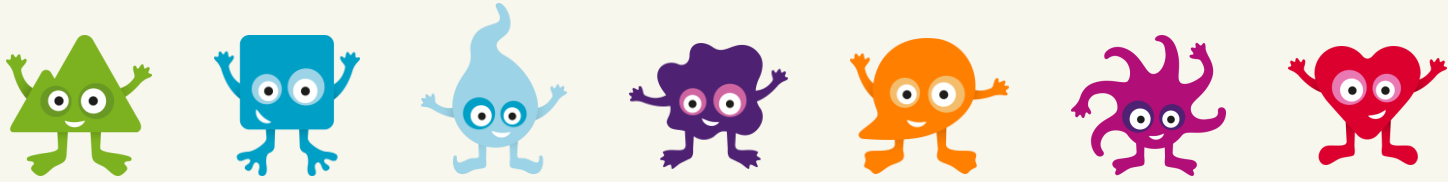
Henkilöstö tukee ja kannustaa lasta luomaan monimuotoisia ja innostavia oppimisympäristöjä.

Leikkiin kannustavassa oppimisympäristössä myös aikuinen on oppija. (Vasu 2022)

Oppimisaalueet ja laaja-alainen osaaminen

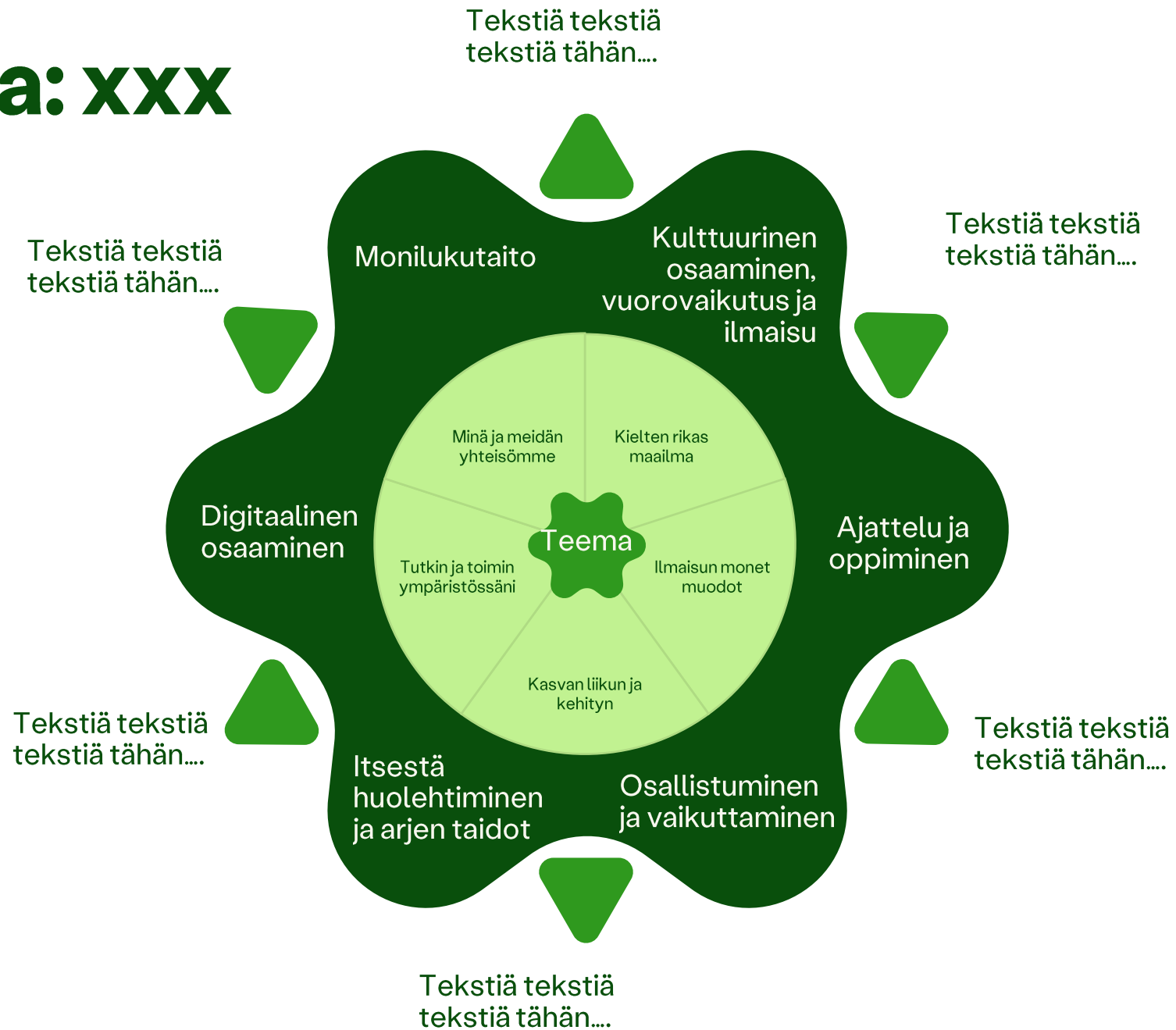

Näin käytämme tähtimallia:

- Tähteä voi käyttää koko suunnittelun pohjana tai yksittäisen projektin suunnitteluun
- Keskelle teema, projektin nimi tms.
- Nuolien osoittamaan kohtaan suunnitelma, miten toteutetaan, toteutus, arviointi ja kehittäminen esim. eri väreillä
- Sopii myös osaksi työmme näkyväksi tekemistä perheille jo suunnittelun alkuvaiheessa, kun lasten mielenkiinnon kohteet huomioitu.
- Teemana esimerkiksi ”Autot”, joka laitetaan tähden keskelle ja ympärille sitten jo niitä lasten kanssa yhdessä suunniteltuja tapoja tutustua autoihin: retkellä bongaillaan eri värisiä autoja tai rekisterinumeroita, askarrellaan unelmien auto jne.

→ Jo tässä vaiheessa laitetaan tähdestä kuva viikko-/kuukausikirjeeseen, ja aina, kun tähden tulee lisää asiaa, liitetään kuva kirjeeseen. Näin perheilläkin on mahdollisuus nähdä lopputuloksen lisäksi myös koko prosessi.

Teema: xxx

Pilke-päiväkotien tärkein tavoite on tarjota lapselle paras päivä oppia – joka päivä. Lapsen kanssa, pilkettä silmissä.